

Držitelia Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky

za rok 2022

- Tereza Nvotová** – za výnimočný prínos v oblasti audiovizízie s prihladením na film *Svetlonoc*, za ktorého získala cenu Zlatý Leopard v kategórii najlepších filmov na medzinárodnom filmovom festivale v Locarne.
- Daniel Majling** – za výnimočný prínos v oblasti divadla a literatúry s prihladením na dramaturgickú tvorbu v Činohre Slovenského národného divadla a za knižné vydania komixov vrátane 1. dielu rozsiahleho grafického románu *Gemer*.
- Gabriela Garlátyová** – za výnimočný prínos v oblasti vizuálneho umenia s prihladením na kurátorskú prácu na výstavách diel Marie Bartuszovej v Tate Modern v Londýne a v Museum der Moderne v Salzburgu a za spoluautorstvo pri napíšaní prvej monografie Marie Bartuszovej.
- Slovenská národná galéria** – za výnimočný prínos v oblasti vizuálneho umenia s prihladením na precíznu rekonštrukciu a otvorenie galérie pod vedením riaditeľky Alexandry Kusej a vtedajšej riaditeľky Kataríny Bajcurovej. Cena patrí celému kolektívu vrátane architektov Martina Kusého a Pavla Paňáka.
- Slovenský filharmonický zbor** – za výnimočný prínos v oblasti hudby s prihladením na ocenenie zboru za účinkovanie v Čajkovského opere *Piková dáma* na festivale v nemeckom Baden-Badene a v Berlíne s Berlínskymi filharmonikmi a ich šéfdirigentom Kirillom Petrenkom.
- Stredoslovenské múzeum** – za výnimočný prínos inštitúcie v oblasti kultúrneho dedičstva s prihladením na obnovu národnej kultúrnej pamiatky – Thurzov dom a ďalšie výrazné zmeny uskutočnené za posledné obdobie.
- Slovenská ústredná hvezdáreň** – za výnimočný prínos inštitúcie v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti s prihladením na programovú ponuku, ktorej obsahom je sprístupňovanie stálej muzeálnej expozície, prezentáciu súčasných trendov a tiež ponuku verejných pozorovaní hviezdnej oblohy.
- Julia Sherwood** – za dlhodobý prínos v oblasti literatúry s prihladením na dlhodobé šírenie tvorby slovenských spisovateľov v zahraničí a preklad slovenských diel do anglického jazyka.
- Boris Kudlíčka** – za dlhodobý prínos v oblasti divadelnej scénografie na najvýznamnejších operných scénach celého sveta.

za rok 2021

- Jana Bodnárová** – za výnimočný prínos v oblasti pôvodnej literatúry a prekladovej tvorby.
- Eva Bodorová** – za mimoriadne vokálne a herecké stvárnenie postavy Elisabetty v inscenácii Donizettiho opery *Roberto Devereux* v Štátnom divadle Košice.
- Roman Novitzký** – za umelecké majstrovstvo v oblasti klasického a moderného baletu a výnimočnú reprezentáciu slovenského baletného umenia doma i v zahraničí.
- Knižnica pre mládež mesta Košice** – za výnimočný prínos v oblasti podpory detského čítania, inovovania priestorov a publikovania.
- Milan Hamada** – za celoživotný prínos do literárno-kritického myslenia, za spoluvytváranie a určovanie pohybu slovenskej literatúry a kultúry a za morálno-etické postoje.
- Terézia Ursínyová** – za celoživotný prínos v hudobnej kritike, publicistike a muzikológii.
- Božidara Turzonovová** – za celoživotné herecké majstrovstvo a prínos do rozvoja dramatického umenia.
- Emília Vášáryová** – za celoživotné herecké majstrovstvo a prínos do rozvoja dramatického umenia.

za rok 2020

- Lubica Čekovská** – za výnimočný prínos v oblasti hudobno-dramatickej tvorby s odkazom na diela *Dorian Gray* a *Impresario Dotcom*.
- Sláva Daubnerová** – za výnimočný prínos v oblasti súčasného divadla a tanca s odkazom na umelecky mimoriadne diela *Masterpiece* a *Lolita*.
- Vladimír Predmerský** – za celoživotnú prácu v oblasti bábkového divadla s odkazom na prelomové knihy *Dejiny slovenského divadla II* a *Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla*.
- Dušan Mitana** in memoriam – za výnimočný prínos v oblasti literatúry, existenciálny rozmer jeho poviedok, esejí a románov.
- Stredoslovenská galéria, Banská Bystrica** – za odbornú činnosť v oblasti súčasného vizuálneho umenia, ktorá je výsledkom dlhodobej, systematickej vedecko-výskumnej i výstavnej činnosti galérie.
- Hornozemplínske osvetové stredisko, Vranov nad Topľou** – za výnimočné výsledky a komplexný profesionálny prístup k realizácii kultúrno-osvetovej činnosti, za prínos z hľadiska využívania kultúrneho dedičstva a informačných zdrojov pre podporu celoživotného vzdelávania, rozvoj znalostnej spoločnosti a prínos pre miestny a regionálny rozvoj.
- Krajská knižnica v Žiline** – za aktívnu prácu na skvalitnení služieb pre používateľov a rozsiahlu rekonštrukciu knižničných priestorov, ktorá prispela k vytvoreniu moderného, funkčného a inkluzívneho prostredia pre návštevníkov a knihovníkov.
- Jana Bahurinská** – za celoživotnú odbornú prácu v oblasti evidencie a dokumentácie galerijných zbierok, za spustenie elektronizácie v oblasti správy zbierok a nastavenie základov digitalizácie diel výtvarného umenia.
- Edita Gruberová** – za mimoriadne významný celoživotný prínos do slovenskej aj svetovej kultúry a umenia, osobitne v oblasti operného spevu.

za rok 2019

- Alexander Halvoník** – za celoživotný prínos k rozvoju literárnej kritiky v oblasti modernej slovenskej literatúry.
- Titusz Tóbisz** – za výnimočné stvárnenie spevácky náročnej postavy Jeana Valjana v muzikáli *Bedári* s prihliadnutím na postavy, ktoré na vysokej umeleckej úrovni stvárňuje na opernej scéne Štátneho divadla Košice.
- Eva Blahová** – za mimoriadny prínos v oblasti vokálnej pedagogiky, dlhoročnú interpretačnú, organizačnú činnosť a pôsobenie v medzinárodných porotách vokálnych súťaží s prihliadnutím na jej významný osobnostný vklad v oblasti reprezentácie slovenskej hudobnej kultúry v zahraničí.
- Stanislav Dusík** (in memoriam) – za celoživotné dielo v oblasti výtvarného umenia zameraného predovšetkým na sakrálnu tvorbu, ktorým si získal uznanie doma aj v zahraničí.
- Nina Poláková a Roman Lazík** – za umelecké majstrovstvo v oblasti klasického i moderného baletu a výnimočnú reprezentáciu slovenského baletného umenia v zahraničí.
- Petra Štefanková** – za výnimočný dlhoročný prínos v oblasti medzinárodnej prezentácie slovenského výtvarného umenia v zahraničí.
- Marilena Halászová** – za celoživotný prínos v oblasti slovenského divadelníctva a výrazný podiel na rozvoji tanečného umenia a tanečného vzdelávania.
- Jozef Šimonovič** – za dlhodobý a celoživotný prínos v oblasti pôvodnej slovenskej rozhlasovej, divadelnej a filmovej tvorby a jeho majstrovstvo v oblasti umeleckého prednesu.
- Vladimír Franc** – za autorský prínos a propagáciu hudby prostredníctvom vysoko sledovanej rozhlasovej relácie *Túto hudbu mám rád*, ktorá vstúpila v roku 2019 do 20. ročníka svojej existencie.
- Pavel Babka** – za šírenie dobrého mena slovenského insitného umenia prostredníctvom výstav na významných podujatiach v zahraničí a za podporu uchovávanía a rozvíjania insitného umenia slovenskej komunity vo Vojvodine.

za rok 2018

- Mila Haugová** – za dlhoročnú osobitú básnickú tvorbu a za významnú prekladateľskú činnosť.
- Lubica Vargicová** – za stvárnenie postavy Donny Anny v opere W. A. Mozarta *Don Giovanni* na scéne Opery SND s prihladením na doterajšie výnimočné umelecké výsledky v oblasti slovenského operného a koncertného umenia doma a v zahraničí.
- Ján Kožuch** – za osobité herecké majstrovstvo počas celoživotného umeleckého pôsobenia v divadlách v Slovenskej republike, najmä na javisku Slovenského komorného divadla v Martine a jeho mimoriadny prínos v oblasti divadelného, filmového, televízneho a rozhlasového herectva a dabingu.
- Ladislav Holásek** – za mimoriadny celoživotný prínos v oblasti zborového umenia s prihladením na umelecké pôsobenie zbormajstra a umeleckého vedúceho viacerých popredných slovenských zborových telies.
- Drahotín Šulla** – za mimoriadny prínos k rozvoju fotografie na Slovensku a tematicky a žánrovo bohaté celoživotné dielo.
- Jozef Šimončíč** – za dlhoročný osobnostný tvorivý vklad v oblasti slovenskej filmovej a televíznej tvorby s prihladením na výrazný prínos jeho pedagogickej činnosti.
- Helena Bezáková** – za celoživotný prínos v oblasti scénického a kostýmového výtvarníctva a za osobitý prínos do poetiky slovenskej kostýmovej tvorby.
- Jela Krčméry-Vrteľová** – za dlhoročnú tvorivú činnosť v Opere Slovenského národného divadla a výnimočný prínos v oblasti prekladov libriet svetovej opernej tvorby, prekladov piesňovej a oratoriálnej tvorby ako aj prekladov divadelných hier a beletrie.
- Rudolf Urc** – za celoživotné výnimočné dielo a rozvoj v oblasti slovenskej audiovizuálnej tvorby najmä slovenského animovaného filmu s prihladením na výrazný prínos jeho pedagogickej činnosti.
- Viera Polakovičová** – za celoživotný prínos a osobnostný vklad v oblasti prezentácie a propagácie slovenského umenia počas pôsobenia v kultúrnej diplomacii.
- Július Klein** – za výrazný podiel na pozdvihnutí interpretačnej a reprezentačnej úrovne Štátnej filharmónie Košice s prihladením na jeho pedagogickú činnosť a pôsobenie v medzinárodných organizáciách pre sociálny dialóg v sektore živého umenia.
- Daniela Ilavská** – za celoživotný prínos v oblasti rozhlasovej réžie.

za rok 2017

- Anton Baláž** – za dlhoročnú prozaickú tvorbu predovšetkým v oblasti románovej spisby a významnú tvorbu s presahmi do publicistiky, rozhlasovej dramatiky a televíznej a filmovej scenáristiky.
- Mária Kráľovičová** – za celoživotný mimoriadny umelecký vklad do novodobej histórie slovenského divadla a slovenského divadelného, filmového, rozhlasového a televízneho herectva.
- Gizela Veclová** – za celoživotný tvorivý prínos a osobnostný vklad pri stvárňovaní postáv vo viacerých žánroch hudobno-dramatického umenia na scénach divadiel na Slovensku s dôrazom na dlhoročné pôsobenie v spevohre Divadla Nová scéna.
- Pavol Zelenay** – za celoživotné pôsobenie v oblasti tanečnej a populárnej hudby s dôrazom na jeho umelecký vklad skladateľa a aranžéra populárnej piesne, ako aj aktivity v oblasti vedecko-publicistickej, dokumentačnej a historickej reflexie slovenskej populárnej hudby a významný podiel pri zrode a formovaní festivalu Bratislavská lýra.
- Ondrej Demo** – za mimoriadny prínos v oblasti hudobného folklóru, zberateľskú činnosť, úpravy ľudových piesní s prihladením na celoživotný podiel na propagácii hudobného folklóru prostredníctvom rozhlasovej a filmovej tvorby.
- Ladislav Burlas** – za celoživotné aktívne pôsobenie v oblasti slovenskej hudobnej kultúry s dôrazom na jeho umelecký vklad v oblasti skladateľskej tvorby, mimoriadny vedecký prínos vo sfére muzikológie a za dlhoročné pedagogické pôsobenie, ktorým spoluformoval nové generácie skladateľov a muzikológov.
- Alexander Vika** – za celoživotný prínos v oblasti výtvarného umenia, osobitne v oblasti monumentálnej plastiky, reliéfnej a medailérskej tvorby s prihladením na jeho dlhoročné pedagogické pôsobenie.
- Jaroslav Blaho** – za mimoriadny prínos pri propagácii slovenského operného umenia s prihladením na jeho výnimočný vklad v oblasti odbornej reflexie a publikačnej činnosti, ako aj na jeho výrazný podiel pri vzniku a kreovaní opernej časti letného festivalu *Zámocké hry zvolenské*.
- Juraj Kubánka** – za celoživotné umelecké pôsobenie a výrazný podiel na rozvoji slovenských profesionálnych folklórnych súborov SĽUK a Lúčnica, osobitne za výnimočnú choreografickú tvorbu s nezameniteľným tanečným rukopisom.
- Ignác Bizmayer** – za celoživotnú výnimočnú umeleckú tvorbu v oblasti výtvarného umenia, osobitne za jedinečné diela v oblasti figurálnej tvorby, keramickej plastiky a úžitkovej dekoratívnej keramiky inšpirované slovenskými tradíciami a kultúrnym dedičstvom, ktorými si získal vysoké uznanie doma i v zahraničí.

za rok 2016

- Anton Hykisch** – za román *Verte cisárovi* a mimoriadny tvorivý prínos do slovenskej prózy, v ktorej novou poetikou s nezameniteľným štýlom ovplyvnil niekoľko generácií spisovateľov i čitateľov a svojou románovou tvorbou prispel k popularizácii neznámej slovenskej histórie.
- Ludmila Várossová** – za výnimočný osobitý vklad do rozvoja kostýmového výtvarníctva na Slovensku a v zahraničí, za kreatívne umelecké spojenie s poprednými režisérskymi osobnosťami, ktorého výsledkom sú početné divadelné, televízne a filmové diela s jej nezameniteľným výtvarným rukopisom.
- Peter Zajíček** – za prínos v oblasti oživovania notových hudobných pamiatok viažucich sa k územia Slovenska, za dlhoročnú umeleckú činnosť na poste umeleckého vedúceho súboru Musica Aeterna a osobnostný vklad ako umeleckého riaditeľa a organizátora festivalu *Dni starej hudby*.
- Stanislav Párnický** – za dlhodobý mimoriadne významný režijný prínos v oblasti audiovizie prostredníctvom veľkého počtu úspešných diel hranej filmovej a televíznej tvorby, za dlhoročné pedagogické pôsobenie, ktorým spoluformoval nové generácie audiovizuálnych tvorcov.
- Tibor Búza** – za výrazný osobnostný vklad a prínos k inštitucionálnemu rozvoju RTVS, k stabilizácii slovenského audiovizuálneho prostredia aj v medzinárodnom producentskom kontexte, k efektívnej prezentácii audiovizuálnej kultúry na verejnosti, ako aj ku kreatívnemu rozvoju slovenského filmového umenia a animovanej tvorby.
- Jozef Ciller** – za osobitý vklad a inovatívny prístup v oblasti scénografie, ktorou významne prispel k obohateniu divadelnej, filmovej a televíznej scénografie svojím konceptuálnym videním dramatickej skutočnosti a objavovaním nových scénografických možností, s prihliadnutím na jeho dlhoročnú inšpiratívnu a medzinárodne oceňovanú pedagogickú činnosť.
- Izabela Pažitková** – za významný prínos pri propagácii a prezentácii umenia a kultúry s prihliadnutím na dlhoročné pôsobenie na poste tlačovej tajomníčky Slovenského národného divadla a hlavnej manažérky medzinárodného festivalu Bratislavské hudobné slávnosti.
- Peter Paško** – za ideu založenia súkromnej Galérie Nedbalka, ktorej ojedinelým poslaním je poskytnúť záujemcom o výtvarné umenie možnosť zoznámiť sa s dielami najvýznamnejších umelcov tvoriacich na Slovensku od konca 19. storočia až po súčasnosť.

za rok 2015

- Rudolf Dobiáš** – za súbor poviedok *Príbehy z prítmnia* s prihliadnutím na jeho celoživotnú tvorbu, ktorá je mimoriadnym literárnym svedectvom o obetiach komunistického režimu na Slovensku.
- Divadlo Štúdio tanca** – za významný prínos k rozvoju slovenského tanečného umenia vytvorením zázemia pre vznik množstva nových diel pôvodnej autorskej tvorby, ktoré mali výrazný vplyv na vývoj súčasného tanca na Slovensku a za úspešnú propagáciu slovenského tanečného umenia v zahraničí.
- Umelecký súbor Moyzesovo kvarteto** – za mimoriadny prínos v oblasti komornej hry na Slovensku počas 40-ročnej aktívnej umeleckej činnosti telesa, sústavnú propagáciu slovenskej tvorby, vysokú interpretačnú úroveň a reprezentáciu slovenskej kultúry v zahraničí.
- Gerard Meulenstein** – za vznik a dlhoročnú podporu múzea Danubiana, tvorivú angažovanosť pri vízii a realizácii jeho architektonickej dostavby, jedinečný príklad skutočného európanstva a za propagáciu slovenského umenia doma a v zahraničí.
- Ivan Ostrochovský** – za hraný debut *Koza* a za mimoriadny a inovatívny prínos v oblasti filmovej tvorby, originálne filmové spracovanie rôznorodých tém zo života na Slovensku a ich úspešnú prezentáciu v zahraničí.
- Štefan Klein** – za významný prínos v oblasti dizajnu dopravných prostriedkov a zariadení, najmä za návrh a vývoj „lietajúceho auta“, ktorým zaznamenal celosvetový úspech.
- Jana Liptáková** – za celoživotný prínos v oblasti umenia.

za rok 2014

- Lubomír Feldek** – za knihu *Truhlica najkrajších rozprávok* s prihliadnutím na jeho úspešnú dlhoročnú predchádzajúcu tvorbu v oblasti pôvodnej literatúry, ako aj za výnimočný preklad cyklu hier Williama Shakespeara.
- Kristína Turjanová** – za výnimočné stvárnenie postavy Johnová v inscenácii divadelnej hry Gerharta Hauptmana *Potkany* v réžii Romana Poláka s prihliadnutím na stvárnenie postavy Katarína v inscenácii *Skrotenie zlej ženy* v réžii Svetozára Sprušanského a postavy Eva v inscenácii *Gazdiná Roba* v réžii Jana Antonína Pitínského.
- Umelecký súbor Baletu SND** – za mimoriadny umelecký počin - uvedenie svetovej premiéry historicky prvého slovenského baletu E. Suchoňa: *Angelika*.
- Marián Lapšanský** – za celoživotné majstrovstvo na poli klavírnej interpretácie, reprezentáciu slovenského interpretačného umenia na Slovensku i v zahraničí, uvádzanie slovenskej tvorby doma aj v zahraničím za pozdvihnutie interpretačnej a reprezentačnej úrovne Slovenskej filharmónie, ako aj za úspešnú organizátorskú a pedagogickú činnosť.
- Alex Mlynárčik** – za dlhoročnú umeleckú tvorbu v oblasti výtvarného umenia, prostredníctvom ktorej sa mu podarilo, ako jednému z mála slovenských výtvarníkov, zasiahnuť do vývoja západoeurópskeho umenia.
- Stanislav Szomolányi** – za celoživotné výnimočné dielo a rozvoj v oblasti slovenskej kinematografie a za prínos v pedagogickej oblasti ako zakladateľa odboru kameramanskej tvorby.
- Štefan Kocán** – za pôsobenie na popredných svetových operných scénach, akými sú milánska La Scala, newyorská Metropolitná opera, Bavorská štátna opera v Mníchove, či berlínska Štátna opera, kde s veľkým úspechom vytvoril profilové postavy v premiérových inscenáciách.
- Viliam Gruska** – za celoživotnú tvorbu a za výrazný prínos v oblasti filmovej scénografie, ako aj za prínos v oblasti scénického folklorizmu s prihliadnutím na početné aktivity v oblasti scénografie, scenáristu ako aj režiséra a vysokoškolského pedagóga.

za rok 2013

- Ladislav Chudík** – za mimoriadny prínos v oblasti divadelného, filmového a rozhlasového herectva a šírenie dobrého mena Slovenska v zahraničí.
- Peter Mikuláš** – za stvárnenie postavy Henricha v opernej inscenácii *Lohengrin* na scéne SND s prihliadnutím na doterajšie výnimočné umelecké výsledky v oblasti slovenského operného a koncertného umenia doma a v zahraničí.
- Milan Paľa** – za realizáciu výnimočného projektu kompletu nahrávok slovenskej husľovej tvorby a za vynikajúce umelecké interpretačné výkony a dramaturgicky objavnú koncertnú činnosť.
- Eva Luptáková** – za vynikajúcu odbornú a organizačnú prácu v oblasti výtvarného umenia s medzinárodným rozmerom s prihliadnutím na dramaturgiu výstav v Oravskej galérii v Dolnom Kubíne.
- Ivana Laučíková, Ivana Šebestová a Katarína Kerekesová** – trojici režisérok za kontinuálnu tvorivú a producentckú činnosť s dôrazom na vytvorenie viacerých umelecky náročných, štýlovo výnimočných a medzinárodne oceňovaných animovaných diel.
- Ladislav Kraus** – za dlhoročný osobnostný tvorivý prínos k rozvoju obrazovej štylizácie a vizuálneho umenia v slovenskej televíznej a filmovej tvorbe.
- Bratislavský chlapčenský zbor** – za dlhoročnú umeleckú činnosť a úspešnú reprezentáciu slovenskej kultúry v zahraničí pod vedením svojej zakladateľky a zbormajsterky Magdalény Rovňákovej.

za rok 2012

- Ondrej Sliacky** – za celoživotnú tvorbu pre deti a výnimočný prínos do literárno-vednej činnosti v oblasti literatúry pre deti a mládež.
- Vladimír Štefko** – za dlhoročnú teatrologickú, pedagogickú činnosť a autorstvo viacerých monografií, ktoré významne prispeli k zaznamenaniu a poznaniu slovenskej divadelnej histórie, s prihliadnutím na zostavenie publikácie *Dejiny slovenskej drámy 20. storočia*.
- Milan Dobeš** – za celoživotný prínos v oblasti výtvarného umenia a prezentáciu jeho diela na svetovej výtvarnej scéne.
- Štefan Vraštiak** – za celoživotný prínos pre slovenskú kinematografiu a audiovizíu v oblasti histórie a filmografie, za mapovanie bielych miest z dejín slovenskej kinematografie.
- Dalibor Jenis** – za vynikajúce umelecké výkony, za úspešnú reprezentáciu slovenského operného umenia na popredných scénach v zahraničí.

za rok 2011

- Kristína Magdolenová** – za zásluhy v presadzovaní etických princípov v médiách, filmovú a televíznu tvorbu pre Rómov a o Rómoch a zvyšovanie mediálnej gramotnosti rómskej komunity.
- Eduard Grečner** – za celoživotné významné zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenskej republiky, osobitne v oblasti slovenskej kinematografie.
- Daniel Hevier** – za básnickú zbierku *Vianočná pošta* a výrazné podnety a aktivity v oblasti rozvoja čítania detí a mládeže.
- Pavol Bršlík** – za vynikajúce dosiahnuté umelecké výsledky, reprezentáciu slovenského vokálneho umenia na významných zahraničných operných a koncertných scénach.
- Miroslav Žbirka** – za celoživotný tvorivý osobnostný umelecký prínos v oblasti populárnej hudby a za pozoruhodný projekt *Symphonic Tour*.
- Marián Vach** – za hudobné naštudovanie opery Jána Cikkera *Coriolanus* a doterajšie umelecké aktivity v oblasti hudobnej kultúry na Slovensku.
- Marián Pauer** – za významný prínos v oblasti histórie, kritiky a teórie fotografie v slovenskom i medzinárodnom kontexte.

za rok 2010

- Ján Paulíny** – za kompletný preklad výnimočného diela arabskej literatúry *Tisíc a jedna noc*.
- Roman Polák** – za réžiu inscenácie hry Dušana Mitana *Koniec hry* a Moliérovej hry *Mizantrop* s prihladením na ďalšiu režijnú tvorbu z predchádzajúcich rokov.
- Matej Krén** – za mimoriadny prínos v oblasti slovenského výtvarného umenia a za výnimočnú medzinárodnú reprezentáciu v roku 2010 počas prezentácie Slovenska na Medzinárodnom veľtrhu detských kníh v Bologni inštaláciou *Scenner* v galérii MAMBo v Bologni (Taliansko).
- Leopold Haverl** – za celoživotný tvorivý umelecký prínos v oblasti hereckej tvorby a významný osobnostný vklad pri stvárnení postáv v dielach divadelnej, televíznej, filmovej a rozhlasovej tvorby.
- Ján Jaborník** (in memoriam) – za celoživotnú činnosť divadelného historika, teoretika, kritika a vysokoškolského pedagóga, za mimoriadne významnú dokumentačnú činnosť pri zhromažďovaní cenných poznatkov z divadelnej histórie na Slovensku, a rovnako za významnú a cennú dlhoročnú intenzívnu metodicko-pedagogickú spoluprácu so slovenskými divadelnými profesionálmi a ochotníkmi.
- Milan Antonič** – za ochranu kultúrneho dedičstva v archívnom fonde Slovenskej televízie.
- Pavol Branko** – za celoživotné, mimoriadne významné pôsobenie a publikačnú činnosť v oblasti teórie a kritiky dokumentárneho filmu.
- Zlatica Livorová** – za vynikajúce výsledky v oblasti hudobnej pedagogiky pri výchove mladých vokálnych interpretov a šírení dobrého mena slovenskej kultúry.

za rok 2009

- Peter Jaroš** – za celoživotný prínos v oblasti umeleckej prózy a filmovej scenáristiky s prihladením na knihu poviedok *Samochod srdca*.
- Dušan Jamrich** – za celoživotný prínos v oblasti hereckej tvorby s prihladením na výnimočný umelecký prednes Homérovej *Iliady* v rozhlasovom projekte *PARNAS*.
- Marko Škop** – za mimoriadny prínos v oblasti slovenského dokumentárneho filmu s dôrazom na nekomerčné a výnimočné vykreslenie témy stretu veľkej a lokálnej politiky a jej predstaviteľov vo filme *Osadné*.
- Janka Menkynová** – za celoživotnú výtvarnú starostlivosť o ľudovú umeleckú výrobu na Slovensku počas 40-ročného pôsobenia v Ústredí ľudovej umeleckej výroby a za výnimočný osobnostný a tvorivý prínos k vzniku dizajnu veľkého počtu výrobkov z prírodných materiálov, ktoré svojou kultúrnou hodnotou ovplyvnili celkové smerovanie ľudovej umeleckej výroby na Slovensku až po súčasnosť.
- Jozef Lupták** – za dosiahnuté vynikajúce umelecké výsledky v oblasti sólistického interpretačného umenia a angažovanosť pri podnecovaní vzniku a uvádzaní nových diel pôvodnej skladateľskej tvorby, ako aj za dramaturgické a umelecko-organizačné aktivity, s prihladením predovšetkým na 10-ročnú existenciu medzinárodného hudobného festivalu *Konvergenca* a úspešnú spoluprácu v ďalších medzinárodných umeleckých projektoch doma i v zahraničí.

za rok 2008

- Šárka Ondrišová** – za námet, scenár, choreografiu a réžiu inscenácie *Canto Hondo (hlboká pieseň o nej...)*.
- Viliam Turčány** – za celoživotné básnické dielo a výnimočnú prekladovú tvorbu, za majstrovské pretlmočenie *Proglasu, Božskej komédie* a ďalších významných diel antickej a talianskej literatúry.
- Juraj Lehotský** – za réžiu a spoluprácu na scenári dokumentárneho filmu *Slepé lásky* a za mimoriadny medzinárodný úspech a propagáciu slovenskej kinematografie v zahraničí.
- Sergej Kopčák** – za stvárnenie postavy *Borisa Godunova* v rovnomennej opernej inscenácii na scéne Slovenského národného divadla s prihliadnutím na celoživotnú vynikajúcu umeleckú tvorbu a reprezentáciu slovenského operného umenia na prestížnych svetových operných scénach.
- Dalibor Karvay** – za dosiahnuté vynikajúce umelecké výsledky a úspešnú medzinárodnú reprezentáciu slovenského interpretačného umenia s prihliadnutím na získanie 1. miesta na 3. ročníku Medzinárodnej súťaži Dávida Oistracha v Moskve v roku 2008.
- Juraj Kukura** – za významný dlhoročný osobný prínos k rozvoju divadelného a filmového umenia na Slovensku a osobitne za umelecké profilovanie divadla Aréna.

za rok 2007

- Pavol Barabáš** – za jedinečné filmárske videnie a stvárnenie rôznych kultúr, najmä krás Slovenska, a jeho dôstojnú reprezentáciu v zahraničí.
- Milan Vároš** – za dlhoročnú literárnu a publicistickú činnosť, s prihliadnutím najmä na výpravnú dvojzväzkovú knihu *Stratené slovenské poklady*.
- Adriana Kučerová** – za výnimočné interpretačné výkony v oblasti operného a koncertného spevu, za šírenie dobrého mena slovenskej opery v zahraničí a popularizáciu operného umenia na Slovensku.
- Katarína Vavrová** – za mimoriadny prínos k rozvoju slovenskej výtvarnej scény a za úspešnú reprezentáciu Slovenska v zahraničí.
- Ondrej Šoth** – za réžiu a choreografiu baletnej inscenácie *Svadba podľa Figara*.

za rok 2006

- Ľudovít Gráfel** – za spracovanie dokumentácie pevnostného systému Komárna a zásadný prínos pre jeho zápis do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.
- Pavel Dvořák** – za výnimočný autorský a edičný počin *Prvá kniha o Bratislave*, v ktorej pútavým spôsobom približuje bratislavské dejiny ako neoddeliteľnú súčasť slovenskej histórie.
- Róbert Mankovecký** – za dramaturgiu a hudbu divadelného projektu *Štúrovci*, ktorý originálnou formou približuje štúrovskú generáciu a jej tvorbu dnešnej mladej generácii.
- Vladimír Godár** – za súbor skladieb prezentovaných na CD albume *Mater*, ktorý transformuje kultúrne hodnoty a motívy minulosti do súčasného umelecky pôsobivého hudobného vyjadrenia.
- Ivan Rusina** – za autorsky a kurátorsky náročnú prípravu výstavy *Bludní Holanďania* a s ňou súvisiacu reprezentačnú publikáciu *Majstrovské diela nizozemského umenia na Slovensku*.

za rok 2005

- Oskár Elschek** – za celoživotné dielo v oblasti hudobnej vedy.
- Magda Takáčová** – za prínos v oblasti prekladateľského umenia.
- Eva Králiková** – za výnimočný prínos pre rozvoj slovenského múzejníctva.
- Lubomír Ďurovič** – za celoživotné dielo v literárnovednej oblasti.
- Zdenka Sojková** – za výskum a popularizáciu života a diela Ľudovíta Štúra.
- József Béres** – za celoživotné dielo.
- Andrej Fiala** – za významný a rozsiahly bádateľský a metodický prínos v oblasti starostlivosti o historický stavebný fond na Slovensku.

za rok 2004

Stanislav Šmatlák – za celoživotné literárnovedné dielo.

Rudolf Fila – za celoživotné výtvarné dielo.

Iva Mojžišova – za mimoriadny prínos k rozvoju slovenskej umenovedy.

Andrej Mojžiš – za mimoriadny prínos k rozvoju slovenského umenia.

Anna Istvánová – za mimoriadny prínos k rozvoju kultúry Slovákov v Maďarskej republike.

Milan Rúfus – za celoživotné literárne dielo.

Jenő Szijjártó – za celoživotné dielo v oblasti umenia.

za rok 2003

Vojtech Zamarovský – za mimoriadny prínos k rozvoju slovenskej literatúry.

Michal Harpáň – za výrazný prínos k literárnej kultúre Slovákov vo Vojvodine.

Marián Labuda – za mimoriadny prínos k rozvoju slovenského umenia.

Pavol Haspra – za celoživotné zásluhy o rozvoj slovenskej divadelnej a televíznej tvorby.

Pavol Čorej – za zásluhy o rozvoj umeleckého súboru Lúčnica.

Ján Komorovský – za celoživotný prínos k rozvoju slovenskej kultúry a religionalistiky.

Peter Solan – za mimoriadny tvorivý prínos k rozvoju slovenskej kinematografie.

Július Paštéka – za celoživotný prínos k rozvoju slovenskej kultúry.

Vítazoslav Hronec – za významné básnické dielo, ktorým obohatil slovenskú literatúru a zásluhy o rozvoj literárnej kultúry Slovákov vo Vojvodine.

za rok 2002

Jean Grošu – za celoživotný prínos v sprístupňovaní slovenskej literárnej tvorby a propagáciu slovenskej literatúry v Rumunsku.

Corneliu Barborica – za významnú priekopnícku činnosť v oblasti literárnovednej slovakistiky, za rozsiahlu prekladateľskú činnosť a celoživotné úsilie o sprístupňovanie a popularizáciu slovenskej literatúry v Rumunsku.

za rok 2001

Martin Huba – za réžiu a spoluautorstvo inscenácie *Tančiareň*.

Peter Lipa – za dlhoročný prínos v oblasti slovenského jazzu.

Štefan Nosál – za výnimočné celoživotné choreografické dielo.

Koloman Sokol – za celoživotné dielo a významný prínos do výtvarnej kultúry Slovenska.

Ilja Zeljenka – za celoživotnú skladateľskú tvorbu, ktorá patrí k trvalým hodnotám slovenskej hudobnej kultúry.

za rok 2000

Jaroslav Filip (in memoriam) – za výnimočné celoživotné dielo.

Martin Hollý – za celoživotné dielo v oblasti slovenskej kinematografie.

Ladislav Vychodil – za celoživotné dielo v oblasti slovenskej scénografie.

Vincent Polakovič – za zásluhy pri realizovaní projektu múzea DANUBIANA - Meulenstein Art Museum.

za rok 1999

Ján Buzássy – za celoživotné básnické a prekladateľské dielo.

Peter Dvorský – za úlohu Ondreja v premiére inscenácie opery *Krútnava*.

Rinaldo Oláh – celoživotné dielo a prínos pre slovenskú ľudovú kultúru.

Augustín Maťovčík – za realizáciu priekopníckeho projektu Slovenského biografického slovníka.

Zdroj: kancelária ministerky kultúry a oddelenie umenia a umeleckých inštitúcií SKP